ฝุ่นควันพิษเพิ่ม สมุทรสาครฟุ้ง จี้ควบคุมพื้นที่

เมืองกรุง-5 จังหวัด ปริมณฑลอยู่ยาก สภาพอากาศแย่หนัก คพ.

◆ อ่านต่อหน้า 9

ฝุ่นควัน

☐ *ต่อจากหน้า 1*

เผย ลมสงบ ทำฝุ่นพิษ PM 2.5 เพิ่มขึ้น–สะสมมาก ริมถนนพระราม 2 สมุทรสาคร วิกฤติสุด ค่าฝุ่นพิษ สูงเป็นประวัติการณ์ ถึง 122 มคก./ลบ.ม. นักวิชาการชัดหน่วยงานรัฐ เงียบเป็นเป้าสาก จี้ ประกาศเขตควบคุม ในเขต อ.เมือง จ.สมุทรสาคร ด่วน ด้าน ผวจ.สมุทรสาคร ระบุ ตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหา ขณะที่ รมว.ทส. มอบอำนาจ พ่อเมืองสมุทรสาคร ประกาศเขตควบคุมเหตุรำคาญตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุขฯ ได้ทันที ฝั่ง "บิ๊กตู่" เล็งยกเครื่องออกกฎหมายเฉพาะควบคุมฝุ่นพิษ

เมื่อวันที่ 29 ม.ค. กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) รายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน หรือ PM 2.5 ในพื้นที่ กทม. และปริมณฑล จากสภาพอุตุนิยมวิทยาที่อากาศในช่วงเช้า พื้นที่ กทม. และปริมณฑล การลอยตัวของอากาศไม่ดี อากาศลอยตัวลดลง สภาพลมสงบ ทำให้ปริมาณฝุ่นละอองสะสมเพิ่มมากขึ้น ส่งผลทำให้สถานการณ์ PM2.5 พื้นที่ กทม.และ 5 จังหวัดปริมณฑล ทั้ง นนทบุรี นครปฐม สมุทรปราการ สมุทรสาคร และปทุมธานี เพิ่มขึ้นจากวันที่ 28 ม.ค. ทุกพื้นที่ มีค่าฝุ่นอยู่ที่ 50–116 มคก./ลบ.ม. โดยค่ามาตรฐานอยู่ที่ 50 มคก./ลบ.ม. คุณภาพอากาศอยู่ในระดับคุณภาพปานกลาง ถึงมีผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งพื้นที่ที่มีค่าฝุ่นเกินมาตรฐานจนกระทบสุขภาพ คือ ริมถนนคู่ขนานพระราม 2 อ.เมือง จ.สมุทรสาคร พบค่าฝุ่นละออง 116 มคก./ลบ.ม.ทั้งนี้พื้นที่ริมถนน พบฝุ่นละอองเกินมาตรฐาน 21 สถานี พื้นที่ทั่วไปเกินค่ามาตรฐาน 15 สถานี

ต่อมา เวลา 12.00 น. กรมควบคุมมลพิษ รายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน หรือ PM2.5 ในพื้นที่ กทม. และปริมณฑล มีค่าฝุ่นอยู่ที่ 55–122 มคก./ลบ.ม. โดยค่ามาตรฐานอยู่ที่ 50 มคก./ลบ.ม. คุณภาพอากาศอยู่ในระดับคุณภาพปานกลางถึงมีผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งพื้นที่ที่มีค่าฝุ่นเกินมาตรฐานจนกระทบสุขภาพ ยังคงเป็นบริเวณริมถนนคู่ขนานพระราม 2 อ.เมือง จ.สมุทรสาคร พบค่าฝุ่นละออง 122 มคก./ลบ.ม. ซึ่งมากกว่าในช่วงที่ผ่านมา

ด้าน นายสนธิ คชวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ชมรมนักวิชาการสิ่งแวดล้อมไทย โพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊ก ใจความสรุปว่า 1. อ.เมือง จ.สมุทรสาคร มีค่าฝุ่น 2.5 วันนี้สูงถึง 120 มค./ลบ.ม.ไปแล้ว ควรต้องประกาศใช้กฎหมายควบคุมพื้นที่ 2.หน่วยงานส่วนกลาง ควรเป็นหัวหอกเรียกร้องแทนประชาชนกลับเงียบเป็นเป้าสาก กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะเลขาคณะกรรมการควบคุมมลพิษ เสนอว่า ถ้าฝุ่นเกิน 75 มคก./ลบ.ม. จะให้จังหวัดใช้กฎหมายควบคุมพื้นที่ ถึงวันนี้ก็เงียบเช่นกัน ปล่อยให้จังหวัดล้างถนน พ่นน้ำไปตามลำพัง 3.สาเหตุหลักของพื้นที่นี้คือก่อสร้างทางหลวง มีรถยนต์ที่ปล่อยควันดำโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากที่ปล่อยควันออกสู่อากาศ และการเผาไหม้ในที่โล่งแจ้ง 4.ต้องประกาศเขตควบคุมเหตุรำคาญ ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข 2561 หรือใช้มาตรา 9 ตาม พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม 2535

ที่ทำเนียบรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้า คสช. กล่าวถึงปัญหาวิกฤติฝุ่นละอองว่า ปัญหาฝุ่นยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ต้องหามาตรการที่เหมาะสม ทั้งมาตรการระยะสั้น ระยะยาว และมาตรการเบาไปหาหนัก ทั้งนี้ได้หารือในที่ประชุม ครม. โดยจะให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หารือในภาพรวม อย่างไรก็ตามต้นเหตุฝุ่นละออง PM 2.5 และ PM 10 สิ่งสำคัญที่สุดคือ การไปแสวงหาความร่วมมือจากภาคเอกชน ทั้งในส่วนของโรงงานอุตสาหกรรมว่า จะสามารถช่วยลดมลพิษนี้อย่างไร หรือต้องมีมาตรการพิเศษหยุดเครื่องจักรในช่วงเช้า ช่วงเย็นได้หรือไม่ ทั้งนี้มีการเสนอว่าหลายประเทศมีกฎหมายเฉพาะในเรื่องนี้ออกมา ซึ่งเป็นกฎหมายเชิงบูรณาการในภาพรวมว่า กลุ่มอุตสาหกรรมในภาคการเกษตร แต่ต้องปรับบริบทให้สอดคล้องกับสังคมไทย

ขณะที่ พล.ท.คงชีพ ตันตระวาณิชย์ โฆษกกระทรวงกลาโหม เปิดเผยว่า พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และ รมว.กลาโหม สั่งการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสานกรมการขนส่งทางบก และ ขสมก. เร่งตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับรถยนต์ควันดำ ทั้งรถโดยสารสาธารณะ รถบรรทุก และรถยนต์ส่วนบุคคล โดยเฉพาะพื้นที่เขตเมือง นอกจากนี้ พล.อ.ประวิตร กำชับฝ่ายปกครองในทุกจังหวัดและอำเภอ รวมทั้ง กทม. และหน่วยงานทหาร เร่งสำรวจและประสานขอความร่วมมือ การรณรงค์ทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้ประกอบกิจการ ให้ระงับการเผาพืชไร่หรือชีวมวล หรือช่วยกันลดมลพิษจากกิจการอื่น ๆ รวมทั้งโรงงานอุตสาหกรรม จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย

วันเดียวกัน เวลา 11.00 น. ที่อู่รถโดยสารประจำทาง ขสมก.(คลองเตย) ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย กรุงเทพฯ พล.ต.ต.นิธิธร จินตกานนท์ ผบก.จร. นายสมชาย ราชแก้ว หัวหน้าฝ่ายตรวจการ กองตรวจการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางบก สำนักงานสิ่งแวดล้อมเขตคลองเตย กรมควบคุมมลพิษ และ ตำรวจ กก.5 บก.จร. ลงพื้นที่ตรวจควันดำจากท่อไอเสียรถประจำทาง ขสมก. เครื่องยนต์ดีเซลที่มีค่าควันดำเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหามลพิษฝุ่นละอองในอากาศ ทั้งนี้จากการสุ่มตรวจ ไม่พบรถ ขสมก. มีค่าควันดำเกินมาตรฐาน แต่จากการตั้งด่าน 20 จุด รอบกรุงเทพฯ สามารถจับรถควันดำ ได้ 500–700 คันต่อวัน

ส่วนที่ ด่านทับช้าง 2 มอเตอร์เวย์สาย 9 บางนา–บางปะอิน เวลา 11.30 น. นายอานนท์ เหลืองบริบูรณ์ อธิบดีกรมทางหลวง (ทล.) พร้อมคณะ ตรวจเยี่ยมมาตรการลดค่าฝุ่นละออง PM 2.5 โดยให้สัมภาษณ์ว่า สัปดาห์ที่ผ่านมา พบค่าฝุ่นประมาณ 70 มคก./ลบ.ม. บริเวณจุดนี้ กรมฯ จึงสั่งการให้แขวงทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ติดตั้งเครื่องวัดฝุ่นและสเปรย์ละอองน้ำบริเวณสะพานลอย เหนือด่านทับช้าง 2 จุด คือ บริเวณด่านทับช้างฝั่งขาเข้าและขาออก อย่างไรก็ตามหลังจากนี้อีก 2 วัน จะกลับมาวัดค่าฝุ่นในจุดนี้อีกครั้งเพื่อประเมินสถานการณ์ นอกจากนี้ในเดือน ก.พ. จะติดตั้งสเปรย์พ่นน้ำบริเวณสะพานลอยเชื่อมระหว่างฝั่งเซ็นทรัลลาดพร้าว และฝั่ง ปตท. บนถนนวิภาวดีรังสิต เนื่องจากค่าฝุ่นบริเวณนั้นเกินมาตรฐาน

ขณะที่ นายสมคิด จันทมฤก ผวจ.สมุทรสาคร ให้สัมภาษณ์หลังการประชุมหารือแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ว่า ที่ประชุมมีมติให้ตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่ กทม.และปริมณฑล ขึ้นเพื่อประสานงานการปฏิบัติการแก้ปัญหา ส่วนกรณี จ.สมุทรสาคร มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 เกินค่ามาตรฐานติดต่อกันหลายวัน จะพิจารณาใช้อำนาจในการประกาศเขตควบคุมเหตุรำคาญ ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุขฯ เพื่อยุติแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่นั้น ขณะนี้ได้ทำประสานขอข้อมูลจากศูนย์ประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่ กทม.และปริมณฑล เพื่อประกอบการพิจารณาในการออกมาตรการและดำเนินการทางกฎหมาย

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เมื่อเวลา 14.00 น.

สุขภาพ คือ ริมถนนคู่ขนานพระราม 2 อ.เมือง จ.สมุทรสาคร พบค่าฝุ่นละออง 116 มคก./ลบ.ม.ทั้งนี้พื้นที่ริมถนน พบฝุ่นละอองเกินมาตรฐาน 21 สถานี พื้นที่ทั่วไปเกินค่ามาตรฐาน 15 สถานี

ต่อมา เวลา 12.00 น. กรมควบคุมมลพิษ รายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน หรือ PM2.5 ในพื้นที่ กทม. และปริมณฑล มีค่าฝุ่นอยู่ที่ 55-122 มคก./ลบ.ม. โดยค่ามาตรฐานอยู่ที่ 50 มคก./ลบ.ม. คุณภาพอากาศอยู่ในระดับคุณภาพปานกลางถึงมีผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งพื้นที่ที่มีค่าฝุ่นเกินมาตรฐานจนกระทบสุขภาพ ยังคงเป็นบริเวณริมถนนคู่ขนานพระราม 2 อ.เมือง จ.สมุทรสาคร พบค่าฝุ่นละออง 122 มคก./ลบ.ม. ซึ่งมากกว่าในช่วงที่ผ่านมา

ด้าน นายสนธิ คชวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ชมรมนักวิชาการสิ่งแวดล้อมไทย โพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊ก ใจความสรุปว่า 1. อ.เมือง จ.สมุทรสาคร มีค่าฝุ่น 2.5 วันนี้สูงถึง 120 มค./ลบ.ม.ไปแล้ว ควรต้องประกาศใช้กฎหมายควบคุมพื้นที่ 2.หน่วยงานส่วนกลาง ควรเป็นหัวหอกเรียกร้องแทนประชาชนกลับเงียบเป็นเป่าสาก กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะเลขาคณะกรรมการควบคุมมลพิษ เสนอว่า ถ้าฝุ่นเกิน 75 มคก./ลบ.ม. จะให้จังหวัดใช้กฎหมายควบคุมพื้นที่ ถึงวันนี้กี่เงียบเช่นกัน ปล่อยให้จังหวัดล้างถนน พ่นน้ำไปตามลำพัง 3.สาเหตุหลักของพื้นที่นี้คือก่อสร้างทางหลวง มีรถยนต์ที่ปล่อยควันดำโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากที่ปล่อยควันออกสู่อากาศ และการเผาไหม้ในที่โล่งแจ้ง 4.ต้องประกาศเขตควบคุมเหตุรำคาญ ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข 2561 หรือใช้มาตรา 9 ตาม พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม 2535

ที่ทำเนียบรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้า คสช. กล่าวถึงปัญหาวิกฤติฝุ่นละอองว่า ปัญหาฝุ่นยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ต้องหามาตรการที่เหมาะสม ทั้งมาตรการระยะสั้น ระยะยาว และมาตรการเบาไปหาหนัก ทั้งนี้ได้หารือในที่ประชุม ครม. โดยจะให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หารือในภาพรวม อย่างไรก็ตามต้นเหตุฝุ่นละออง PM 2.5 และ PM 10 สิ่งสำคัญที่สุดคือ การไปแสวงหาความร่วมมือจากภาคเอกชน ทั้งในส่วนของโรงงานอุตสาหกรรมว่า จะสามารถช่วยลดมลพิษนี้อย่างไร หรือต้องมีมาตรการพิเศษหยุดเครื่องจักรในช่วงเช้า ช่วงเย็นได้หรือไม่ ทั้งนี้มีการเสนอว่าหลายประเทศมีกฎหมายเฉพาะในเรื่องนี้ออกมา ซึ่งเป็นกฎหมายเชิงบูรณาการในภาพรวมว่า กลุ่มอุตสาหกรรมในภาคการเกษตร แต่ต้องปรับบริบทให้สอดคล้องกับสังคมไทย

ขณะที่ พล.ท.คงชีพ ตันตระวาณิชย์ โฆษกกระทรวงกลาโหม เปิดเผยว่า พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรมว.กลาโหม สั่งการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสานกรมการขนส่งทางบก และ ขสมก. เร่งตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับรถยนต์ควันดำ ทั้งรถโดยสารสาธารณะ รถบรรทุก และรถยนต์ส่วนบุคคล โดยเฉพาะพื้นที่เขตเมือง นอกจากนี้ พล.อ.ประวิตร กำชับฝ่ายปกครองในทุกจังหวัดและอำเภอ รวมทั้ง กทม. และหน่วยงานทหาร เร่งสำรวจและประสานขอความร่วมมือ การรณรงค์ทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้ประกอบกิจการ ให้ระงับการเผาพืชไร่หรือชีวมวล หรือช่วยกันลดมลพิษจากกิจการอื่น ๆ รวมทั้งโรงงานอุตสาหกรรม จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย

วันเดียวกัน เวลา 11.00 น. ที่อู่รถโดยสารประจำทาง ขสมก.(คลองเตย) ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย กรุงเทพฯ พล.ต.ต.นิธิธร จินตกานนท์ ผบก.จร. นายสมชาย ราชแก้ว หัวหน้าฝ่ายตรวจการ กองตรวจการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางบก สำนักงานสิ่งแวดล้อมเขตคลองเตย กรมควบคุมมลพิษ และ ตำรวจ กก.5 บก.จร. ลงพื้นที่ตรวจควันดำจากท่อไอเสียรถประจำทาง ขสมก. เครื่องยนต์ดีเซลที่มีค่าควันดำเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหามลพิษฝุ่นละอองในอากาศ ทั้งนี้จากการสุ่มตรวจ ไม่พบรถ ขสมก. มีค่าควันดำเกินมาตรฐาน แต่จากการตั้งด่าน 20 จุด รอบกรุงเทพฯ สามารถจับรถควันดำ ได้ 500-700 คันต่อวัน

ส่วนที่ ด่านทับช้าง 2 มอเตอร์เวย์สาย 9 บางนา-บางปะอิน เวลา 11.30 น. นายอานนท์ เหลืองบริบูรณ์ อธิบดีกรมทางหลวง (ทล.) พร้อมคณะ ตรวจเยี่ยมมาตรการลดค่าฝุ่นละออง PM 2.5 โดยให้สัมภาษณ์ว่า สัปดาห์ที่ผ่านมา พบค่าฝุ่นประมาณ 70 มคก./ลบ.ม. บริเวณจุดนี้ กรมฯ จึงสั่งการให้แขวงทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ติดตั้งเครื่องวัดฝุ่นและสเปรย์ละอองน้ำบริเวณสะพานลอย เหนือด่านทับช้าง 2 จุด คือ บริเวณด่านทับช้างฝั่งขาเข้าและขาออก อย่างไรก็ตามหลังจากนี้อีก 2 วัน จะกลับมาวัดค่าฝุ่นในจุดนี้อีกครั้งเพื่อประเมินสถานการณ์ นอกจากนี้ในเดือน ก.พ. จะติดตั้งสเปรย์พ่นน้ำบริเวณสะพานลอยเชื่อมระหว่างฝั่งเซ็นทรัลลาดพร้าว และฝั่ง ปตท. บนถนนวิภาวดีรังสิต เนื่องจากค่าฝุ่นบริเวณนั้นเกินมาตรฐาน

ขณะที่ นายสมคิด จันทมฤก ผวจ.สมุทรสาคร ให้สัมภาษณ์หลังการประชุมหารือแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ว่า ที่ประชุมมีมติให้ตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่ กทม.และปริมณฑล ขึ้นเพื่อประสานงานการปฏิบัติการแก้ปัญหา ส่วนกรณี จ.สมุทรสาคร มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 เกินค่ามาตรฐานติดต่อกันหลายวัน จะพิจารณาใช้อำนาจในการประกาศเขตควบคุมเหตุรำคาญ ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุขฯ เพื่อยุติแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่นั้น ขณะนี้ได้ทำประสานขอข้อมูลจากศูนย์ประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่ กทม.และปริมณฑล เพื่อประกอบการพิจารณาในการออกมาตรการและดำเนินการทางกฎหมาย

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เมื่อเวลา 14.00 น. นายสมคิด ผวจ.สมุทรสาคร มอบหมายให้นายวุฒิพงษ์ สุภัควนิช นายอำเภอเมืองสมุทรสาคร นำทีมเข้าตรวจโรงงานอุตสาหกรรม ที่ใช้น้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิง โดยมีวิศวกรจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ทหารจากค่ายกำแพงเพชรอัครโยธิน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองสนธิความร่วมมือเข้าตรวจ เพื่อหาพิกัดหรือโรงงานที่ใช้น้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิง ซึ่งเป็นสาเหตุของฝุ่นพิษ เบื้องต้นมีเป้าหมายนำร่องเข้าตรวจ 4 แห่ง แต่ตกการตรวจสอบไม่พบการกระทำความผิด นอกจากนี้ล่าสุดจากสถานการณ์วิกฤติในสมุทรสาคร พล.อ.สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รมว.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ระบุว่า อำนาจในการประกาศเขตควบคุมเหตุรำคาญตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุขฯ เพื่อยุติแหล่งกำเนิดมลพิษเป็นอำนาจของ ผวจ.สมุทรสาครที่จะดำเนินการได้ทันที

ส่วน พล.ต.อ.อัศวิน ขวัญเมือง ผู้ว่าฯ กทม. กล่าวว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างสั่งการให้เก็บข้อมูลสถิติย้อนหลังในพื้นที่ เพื่อเตรียมพิจารณาออกประกาศพื้นที่ควบคุมมลพิษทางอากาศ กทม.และปริมณฑล ตาม พ.ร.บ.สาธารณสุขฯ ซึ่งไม่ได้ประกาศทั้งจังหวัด แต่จะออกประกาศในบางจุดที่เป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหาค่ามลพิษทางอากาศสูงและต่อเนื่องกันหลายวันเท่านั้น สำหรับพื้นที่ที่ประกาศเป็นพื้นที่ควบคุมฯ จะมีมาตรการเพื่อเฝ้าระวัง และเคร่งครัดมากขึ้น รวมถึงมาตรการอื่น ๆ ที่มีความจำเป็น.